

Milí bratři, milé sestry v Kristu,

kolik světla je potřeba, aby projasnilo tmu? Představme si to. Jsme v tmavé místnosti, je úplná tma, zrovna vypnuli proud, není na krok vidět. Kolik světla je v takové chvíli potřeba? Stačí plamínek, sirka, jedna svíčka. Začneme se rozkoukávat a poznáváme, že jsme opravdu ve vlastním bytě. A s malým plamínkem si můžeme posvítit na cestu a dojít třeba i do vedlejší místnosti.

V orientaci ve tmě nám občas pomáhá i druhý člověk. To jste jistě také někdy zažili. Šli jste v tmavém lese, drželi se s druhým za ruku a společně pak úspěšně došli domů. Je to tak: dvěma se lépe kráčí tmou. A to už asi tušíte, kam mířím. Druhý člověk nám může být světlem, abychom nezabloudili.

Světlem nejenom v tmavém lese, ale vůbec: v našem životě, ve kterém se často nedokážeme zorientovat. Když se teď zamyslíme, určitě se nám vybaví alespoň jeden člověk, o kterém můžeme říct, že nám byl v dané životní situaci světlem. Dobře nám poradil, když jsme tápali. Dodal nám odvalu, když jsme se báli udělat další krok. Povzbudil nás, nebo varoval. Možná námi zalomcoval, abychom se konečně probrali. Prostě jsme díky nějakému jeho gestu dokázali jít životem dál nebo změnil směr dosavadní cesty. Nebo neudělal vůbec nic, ale my moc dobře víme, že nás stále mlčky provází, že je nablízku a nikdy nás nezradí.

Pro nás křesťany je světlem také Boží slovo. *Svíce nohám mým jest slovo tvé, a světlo stezce mé.* (Ž 119,105) Své Slovo nám Pán Bůh daroval proto, abychom se podle něj mohli zorientovat v životě.

Tak to je první vlastnost světla. Člověk potřebuje světlo, **aby nezabloudil**, aby se mohl orientovat v životě, ve světě kolem sebe, ve vztazích se svými blízkými, v práci.

Další vlastností světla je, že nás **zbavuje strachu**. Ve tmě se bojíme a kolikrát ani nevíme proč. A opět postačí malý plamínek a nám se v té tmě uleví. Najednou se i ta tma stane snesitelnější. Díky tomu plamínku získáme pocit bezpečí. V životě jsou různé temné okamžiky. Někdy dlouhá temná období spojena se strachem a úzkostí, s nezdarem a pláčem. Ale i národy mají svá temná období. Světové dějiny mají své temné epochy. A také v duši každého člověka se skrývá něco temného. Psychologové to nazývají „stínem duše“. Tma je součástí našeho života. To je naše realita. Ale světlo nám pomáhá od strachu z této tmy.

A konečně třetí vlastnost světla: **Způsobuje, že vidíme**. Například dává vidět, že to, co držím v ruce je skutečně ta správná kniha, nebo ty správné klíče od auta, nebo ten správný ovladač od televize. A platí to i v přeneseném, hlubším smyslu. Světlo nám dává vidět věci tak, jak jsou. Světlo způsobuje, že se na sebe i na okolní svět díváme střízlivě. Ono to zní primitivně. Ale ve skutečnosti my lidé často nevidíme věci tak, jak opravdu jsou. Někdy máme růžové brýle, falešně si realitu o sobě i o druhých přikrášlujeme. Jindy zase nasadíme černé brýle a díváme se na všechno skepticky, s pohrdáním a odsouzením. Co nám tak zatemňuje náš zrak? Stres, starosti, staré nevyřešené šrámy a mindráky, lenost a pohodlnost? V evangeliích je slepota a s ní spojená tma jedním z hlavních témat. Příběhy o Ježíšově uzdravení slepých jsou především příběhy o *naší* slepotě a *naší* potřebě uzdravení a prohlédnutí.

Dnes ale nechci mluvit o slepotě a tmě, ale o uzdravení a o světle. O tom pravém světle, které o Vánocích přichází do našeho světa. O tom světle, které ve tmě svítí a tma je nepohltila. Neočekávejme ale žádné silné reflektory, nějakou mohutnou zář, která rázem ozáří celý náš život, celý svět, která vyřeší hned všechny naše problémy.

Řekli jsme přece, že i na velkou tmu **stačí malý plamínek**. A tak je to i s vánočním světlem. Je v podstatě nepatrné. Tak jako Boží slovo se často jeví nepatrné. Nezaznívá tak hlučně a okázale jako jiná slova. Někdy se zdá, že Bůh mlčí úplně a že s námi lidmi nemá nic společného. Nechal nás napospas sobě sama. Ale také je těžké rozeznat, co je skutečně boží Slovo a co si naopak jen bereme do úst my lidé a oháníme se při tom Pánem Bohem.

Na to, abychom zahlédli to vánoční světlo, je potřeba se zastavit, pozorně se dívat a pozorně naslouchat.

Co se stane, když je člověk pozorný? Jeden farář, který duchovně doprovází řadu lidí, říká: „*Základem života (nejen duchovního) je **pozornost**. Když jsem pozorný ve všem, co dělám, když pozorně zacházím s věcmi, když jsem bdělý - začnou se v mém životě dít zázraky.*“

Příkladem pozorných lidí z vánočního příběhu jsou například **mudrci**. Oni **pozorovali** nebe. Možná několik desítek let. Dali si tu práci, byli trpěliví, až vypožorovali Boží znamení. A to je zvedlo ze židle. Uviděli na obloze hvězdu. Asi nebyla mimořádně velká ani zářivá.

Ale byla prostě jiná, snad slavnostnější. Mudrci to riskli, sbalili své věci a vydali se na cestu celí zvědaví, kam je ta hvězda přivede.

A ona je přivedla do jedné zapadlé vesnice. Zde leží úplně obyčejné dítě odkázané na péči své obyčejné matky a otce, obyčejného tesaře. Dítě v úplně obyčejných plenkách, které slouží k úplně obyčejnému kojeneckému počurávání. A v této obyčejnosti se rodí Syn Boží. Žádný lesk, drahokamy, vyšívané brokátové podušky a peřinky s krajkami. Žádné zástupy lidu oslavující jeho narození. Ale ta nejobyčejnější obyčejnost. A to proto, abychom konečně pochopili, jaký je ve skutečnosti Pán Bůh. Ne vzdálený a cizí nám lidem, ale blízký. Ne zlý a krutý, ale něžný a dokonce sám zranitelný. Ne povyšující se nad námi, ale ten, který se k nám umí sklonit a sklání se. Bůh nepohrdá ničím lidským. Sám se stává z lásky k nám obyčejným člověkem. A tím nám ukazuje, že mu o nás jde a že je tady kvůli nám a pro nás.

A v tom malém dítěti nám Bůh říká: *Já jsem tvé světlo. Chci ti svítit na cestu, když budeš bloudit; chci tě zbavovat strachu, když se budeš bát; chci ti ukazovat tvou pravou lidskou tvář a vést tě k životní opravdovosti. Já za tebe dokonce položím život a tím zvítězím nad nejkřutější krutostí: nad hříchem a smrtí. A díky tomu ztrácí i pro tebe smrt svou hrůzu.*

Ve vyprávění o mudrcích vnímám jedno úžasné napětí. A sice napětí mezi nebem a zemí. My se také často ptáme „nebes“ na znamení. Nemyslím teď horoskopy! Často pozvedáme hlavu a zrak k nebi, k Nebeskému Otci, modlíme se, prosíme, aby nás Pán vedl. Ale on nás nevede na žádná mimořádná rajska místa. Ani v nás nezapočne extatické rajske prožitky, srovnatelné s nebeskou blažeností. Ale když se jím opravdu necháme vést, **otevře nám oči pro tu naši všednost a obyčejnost**. A my díky tomu můžeme pochopit, že tam, kde jsme, jsme správně. Že náš život je dobrý takový, jaký je. Že v našich obyčejných životech Bůh jedná.

Vy jste se dnes zvedli - jako ti mudrci - a přišli sem do kostela, protože to patří k Vánocům. Mám z toho velkou radost. Ale popravdě: Co jste tady našli? Obyčejný kostel, obyčejné dřevěné lavice, normální vánoční strom s ozdobami, obyčejného faráře s obyčejným kázáním, obyčejné lidi – o nic lepší ani o nic horší než jste vy sami. A přesto tady dochází k velmi neobyčejnému setkání.

Tak jako Bůh nepohrdnul chlévem v Betlémě, tak jako se nezdráhal stát se malým dítětem, stejně tak nepohrdá zdmi našeho kostela, nepohrdá naším obyčejným společenstvím. Ani zdmi našich domů. Nepohrdá námi, našimi životními příběhy. On je zde přítomen, tiše a skrytě. Ale to stačí, protože stačí přece malý plamínek!

Ze srdce Vám všem přeji, abyste ve vašich životech nacházeli toto světlo – a to nejen o Vánocích. Aby Vám Kristus svítil, aby byl vaším světlem, které bude svítit ve vás a skrze vás i druhým lidem! Věřím, že každý z nás jsme, díky Bohu, takovým světlem pro ostatní. A také vám přeji, abyste – v časech temných - toto jeho světlo nepřestávali hledat. Někdy totiž Kristova světla ubývá, někdy jsme sevřeni v temnotě. Občas se ale necháme oslnit září tohoto světa. A do třetice vám přeji, abyste kolem sebe měli milé lidi, kteří vám budou světlem, kteří vás budou provázet a pomáhat na cestě za Bohem. Vždyť to je také způsob, jak nás Bůh vede – skrze druhé lidi.

Milí bratři, milé sestry, Bůh o Vánocích přišel, aby byl s námi, aby prozářil naše životy. Nebojte se: tma ho nikdy nepohltí.

Modlitba: *Pane, děkujeme ti za všechny naše blízké, které jsme dostali jako světlo pro náš život. Děkujeme za naše rodiny, za přátele a kamarády. Děkujeme za společenství tohoto sboru. Věříme, že je to tvé světlo, které prosvěcuje všechny naše vztahy a přátelství. Prosíme, dávej nám všem sílu jít za tvým světlem, nechat se vést, abychom poznávali, že nejsi daleko, ale blízko. Amen*